

'De crisis is *beangstigend*'

Bij Bouwbedrijf Zeelenberg uit Delft rinkelt de telefoon volop

In de 101 jaar dat Bouwbedrijf Zeelenberg uit Delft actief is, beleefde én overleefde het familiebedrijf meerdere economische dips. Marc Zeelenberg – de vierde generatie aan het roer – vertrouwt er daarom op dat het familiebedrijf ook deze crisis doorstaat. “Hard werken en zuinig zijn op je goede naam.”

door Nicole Gommers | fotografie Anton van der Riet

Marc Zeelenberg, aannemer en directeur van Bouwbedrijf Zeelenberg – gespecialiseerd in renovatie, restauratie en onderhoud – slaapt geen nacht minder door de crisis. En dat terwijl de economische malaise in de nabije toekomst menig bouwbedrijf de das om dreigt te doen. De Bouwprognose 2008-2013 van TNO schetst een inktzwart scenario: in de periode tot 2011 zullen 40.000 tot 45.000 arbeidsplaatsen in de bouw verdwijnen. Bedrijft de positieve Zeelenberg struisvogelpolitiek? “Zeker niet. Maar in een familiebedrijf met een lange geschiedenis maak je vaker dit soort periodes mee.”

Zeelenberg doelt onder meer op het jaar 1992, toen zijn vader nog directeur van het bedrijf was. “Dat was een heel moeilijke tijd. Normaal rinkelt de telefoon hier constant, maar in '92 werd het ineens stil op de werkplaats. We sloten de telefoon aan op een extra lang snoer, zodat het toestel mee het dak op kon. Zo bang waren we om dat éne belletje te missen.”

Faillissement

In 1996 nam Marc Zeelenberg het stokje over van Zeelenberg senior. Succesvolle jaren volgden, maar vier jaar later kampte ook de nieuwe directeur met een dip in de activiteiten van het bedrijf. “Ik had destijds acht man personeel. In zo'n periode voel je je ontzettend verantwoordelijk voor die jongens en hun gezinnen”, vertelt Zeelenberg vanuit zijn kantoor, waar eindeloze rijen ordners strak in het gelid staan.

Schuin boven het bureau kijkt overgrootvader Zeelenberg – die in 1907 Zeelenbergs Timmerwinkel oprichtte en het bedrijf door de economische rampspoed van de jaren '30 loodste – vriendelijk glimlachend op de jongste telg van het familiebedrijf neer. Zeelenberg junior wil maar zeggen: economische dips horen erbij. “Mijn opa maakte ooit een bijna-faillissement mee.” Dat waren echt spannende tijden, heeft de directeur uit de overlevering begrepen. Wat niet betekent dat de crisis van nu hem koud laat.

Vanuit de nabije omgeving van Zeelenberg druppelen slechte berichten binnen. “Collega's melden dat het rustiger wordt in hun bedrijf en dat nieuwe opdrachten uitblijven. Natuurlijk is dat beangstigend. Zeker omdat het steeds moeilijker wordt om aan geld te komen om werk te financieren. Als er geen geld meer binnenkomt, dan houdt het op een gegeven moment op. Ook uit eigen ervaring kan ik zeggen dat het lastig is om een limietverruiming bij de bank te krijgen.”

Nieuwbouwmentaliteit

Toch heeft Bouwbedrijf Zeelenberg op dit moment geen last van de crisis. “Hier rinkelt de telefoon de hele dag. Begin februari kwamen er nieuwe opdrachten binnen voor verbouwingen en renovaties in Delft. De koop en verkoop van huizen stagneert, maar voor mijn bedrijf is dat geen grote ramp, omdat wij ons niet bezighouden met nieuwbouw.” Onderhoud en renovatie lijken juist een impuls te krijgen.

“Op dit moment besluiten veel mensen niet te verhuizen, maar om hun woning te verfraaien, om zo het woongenot te vergroten. Dat levert ons opdrachten op.” Ook Zeelenbergs restauratieprojecten

Neergang bouwbedrijven

Het Economisch Instituut voor de Bouwnijverheid (EIB) voorspelde begin april dat de komende twee jaar in de bouw 50 duizend banen zullen verdwijnen. Dat is 10 procent van het totale aantal arbeidsplaatsen in de sector. Die prognose is slechter dan in januari, toen EIB een verlies van 30 duizend banen becijferde. TNO kwam in die maand uit op een verlies van tussen de 40 en 45 duizend arbeidsplaatsen.

De Vereniging voor Ontwikkelaars en Bouwondernemers (NVB) vreest zelfs voor het verdwijnen van 100 duizend arbeidsplaatsen in de bouw en aanverwante sectoren. Volgens de NVB worden de gevolgen voor bouwbedrijven pas zichtbaar vanaf zomer 2009, omdat de bouw met lange doorlooptijden te maken heeft. De NVB verwacht dan ook – net als TNO – dat de bouwsector in 2010 en 2011 een dieptepunt zal doormaken. Van de 19.000 Nederlandse bouwbedrijven behoren er 18.500 tot het mkb. Bedrijven zonder grote orderportefeuilles lijden het hardst onder crisis.

Marc Zeelenberg: 'Ik voel me ontzettend verantwoordelijk voor mijn werknemers en hun gezinnen'

lopen goed. "We hebben zojuist een opdracht verworven om een gemaal te restaureren. Subsidies voor restauraties zijn voor 2009 al vergeven. Of er vanaf 2010 door gemeenten nog geld wordt uitgetrokken voor restauraties, is afwachten."

Een kant-en-klaar plan om zijn bedrijf door de economische malaise heen te slepen, heeft de directeur niet. "Ik heb het nooit als vanzelfsprekend beschouwd om veel werk te hebben. Daar doe je moeite voor, in goede en in slechte tijden." Die moeite bestaat voor Zeelenberg vooral uit het onderhouden van zijn goede naam. "Ik leid al mijn

mensen zelf op, zodat iedereen die hier werkt vaardig en representatief is, en in staat de klant goed te adviseren. Ik heb niets met de 'nieuwbouwmentaliteit': waar wij aan het werk zijn, staat de radio niet keihard te blèren. Als we bij particulieren verbouwen, zetten we een stofscherp neer, zodat niet heel het huis onder de rommel komt te zitten. Respectvol en professioneel met je klanten omgaan, dat genereert mond-tot-mondreclame en dus nieuw werk."

Rekenvergoeding

Zeelenberg wil wel reëel blijven. "We staan pas aan het begin van de crisis. Persoonlijk denk ik dat de gevolgen mee zullen vallen, maar wie weet concludeer ik over twee jaar dat dit de ergste crisis is die ik ooit heb meegemaakt." Vooral nog wijst de ondernemer vooral op interessante kansen die deze spannende tijd met zich meebrengt. "Ik heb een nieuw product ontwikkeld: de 'Slopie'. Dat is een containerafdekzeil dat ervoor zorgt dat er geen rommel op bouwplaatsen terecht komt. Juist nu is het belangrijk om te innoveren en jezelf te onderscheiden."

Zeelenberg is er daarnaast van overtuigd dat de overheid serieuze maatregelen moet nemen om bouwbedrijven door de crisis heen te slepen. Met een 'lapmiddel' als het CDA-voorstel om de komende jaren fors te investeren in het isoleren van woonhuizen, is hij niet blij. "Dat zorgt niet voor de impuls die bouwbedrijven nodig hebben."

Zeelenberg zoekt het in grotere gebaren: zo wil hij graag dat de rekenvergoeding in ere hersteld wordt. (Rekenvergoeding is een financiële compensatie voor bouwbedrijven die meedingen naar een opdracht, maar deze uiteindelijk niet verwerven. Bedrijven worden middels een rekenvergoeding gecompenseerd voor de uren die zij aan de prijsopgave hebben besteed. In de jaren '90 werd dit systeem door de Europese Commissie aan banden gelegd omdat het fraude en prijsafspraken in de hand zou werken – red)

"Dat geeft een flinke impuls aan bouwbedrijven, omdat ze een minder groot financieel risico lopen wanneer ze meedingen naar een opdracht."

Zeelenberg benadrukt dat er hoe dan ook bouwbedrijven zullen bloeden door de crisis. "Door de crisis wordt het kaf van het koren gescheiden. Dat is geen goed nieuws voor de werkgelegenheid, maar uiteindelijk komt het ten goede aan de kwaliteit van bouwbedrijven." ◀◀

NIEUWE BROCHURE MKB CURSUS & TRAINING NU VERKRIJGBAAR

50 verschillende cursussen, trainingen, workshops en themabijeenkomsten in tientallen plaatsen door heel Nederland, dus ook bij u in de buurt. Praktijkgericht en no-nonsense; wat u vandaag leert, past u morgen toe. Ook maatwerk voor groepen en incompany.

MKB Cursus & Training is CEDEO-erkend en de partner van MKB-Nederland voor bedrijfsopleidingen.

SURF NAAR: WWW.MKBCT.NL

MKB Cursus & Training
Postbus 5115, 2600 GC Delft
Tel. (015) 219 13 90
E-mail: info@mkbct.nl